

A hatékonyabb transzkulturális ápolási készségek fejlesztése az ápolóképzésben

VII. Tudományos Kongresszus
MESZK

Siófok, 2020. szeptember 3-5.

Dr. Papp Katalin és mts

Definíció

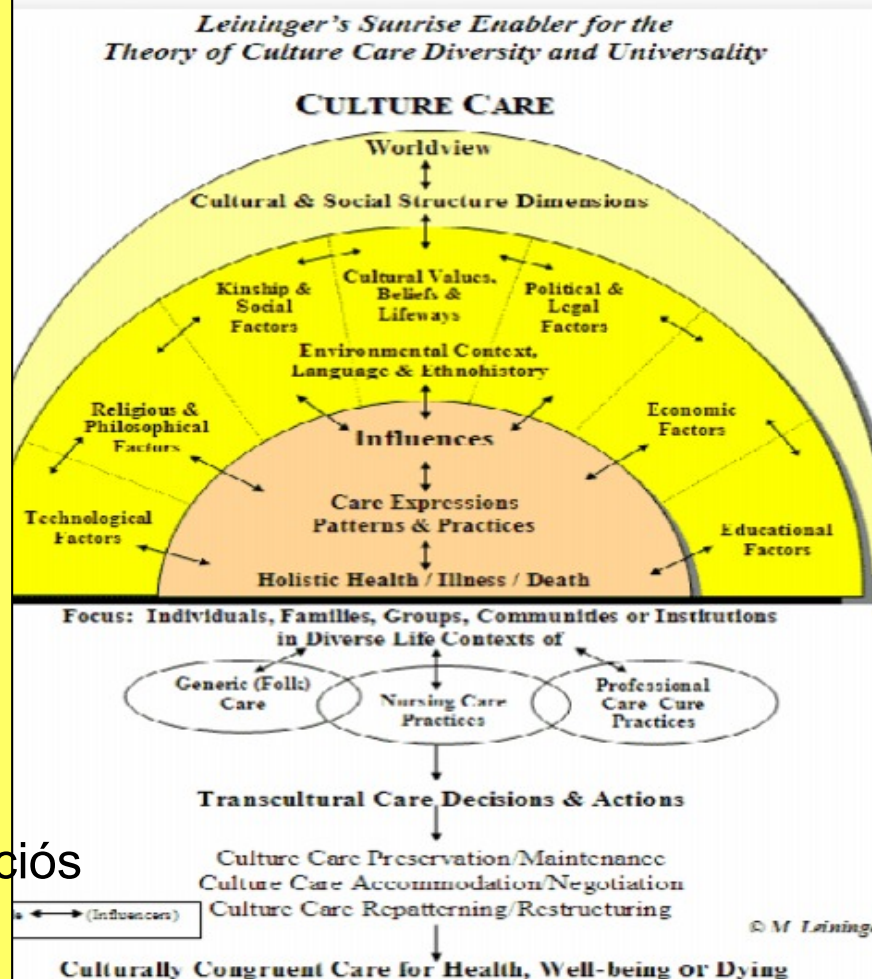
- 1925-2013 **Madelaine Leininger**
Transcultural model
- ‘Sunrise’ felkelő nap modell
- ‘Napkelte modell’ megalkotója és a transzkulturális ápolás filozófiájának hirdetője, terjesztője a világon.

- Emberközpontú és tudományos terület tanulmányozása és gyakorlata az ápolásban,
 - - kultúrák közötti különbségekre
 - - hasonlóságokra koncentrálnak.
- Emberek kulturális értékeinek, hitének és gyakorlatának felhasználásával alkalmazott tudás a speciális & kulturálisan kongruens ellátás biztosítására.

SUNRISE MODEL

- Depicts the Inter-relationships of Culture Care Diversity and Universality Theory and it illustrates the major components of Leininger's Theory.

Világnézet
 Néptörténet
 Rokonság & szociális faktor
 Kulturális értékek, hiedelmek, életmód
 Spiritualitás
 Gazdasági faktorok
 Technológiai faktorok
 Politikai és törvényi faktorok
 Képzettségi faktor
 Nyelvi és kommunikációs faktorok

Kulturális ellátás
 Kulturális és társadalmi struktúra dimenziói
 Környezet
 Befolyásolók
 Kultúrálisan kompetens ápolás

Figure 1. Sunrise Model

Kérdések

- Az ápolás **holisztikus**, & **személyre** szabott jellege az ellátás középpontjába került napjainkra.
- Hogy illeszthető / kivitelezhető a holisztikus & személyre szabott az ellátás?
- Milyen tényezők befolyásolják az ápolói munka kivitelezését, ha eltérő kultúrából érkezett beteget kell ellátnia?
- Milyen elméleteket alkalmaznak a világon, s ezek hogyan befolyásolják az ápolói hivatás gyakorlóinak mindennapi munkáját?
- Hogyan alkalmazzuk a külföldön már jól bevált módszereket a itthoni oktatásban & gyakorlatban?

- Kb. 15 éve vettük be a képzésbe
 - Jelentőségét és aktualitását először Magyarország 2004-ben történő uniós csatlakozással kezdtük érezni.
 - A munkaerő szabad áramlása – hatása
 - Eltérő kultúrákhoz tartozó személyek be és kiáramlása
 - Ellátásuk kérdése a szolgáltatásban
 - Ellátásuk kérdése az egészségügy intézményeiben

 - 1. Nemzetiségek, népcsoportok
 - 2. Vallási közösségek
- } megjelenése
} eltérő szokás / kultúra

- **Nemzetiségek/népcsoportok 2011.
CLXXIX. törvény**

- - bolgár
- - görög
- - horvát
- - lengyel
- - német
- - örmény
- - roma / cigány
- - román
- - ruszin
- - szerb
- - szlovák
- - déli államok
- - fekete népcsoport
- - közel-keleti népcsoport
- - ázsiai

- **Vallási közösségek**

- - katolikus
- - protestans
- - zsidó
- - szombatista
- - iszlám

2011. népszámlálás alapján

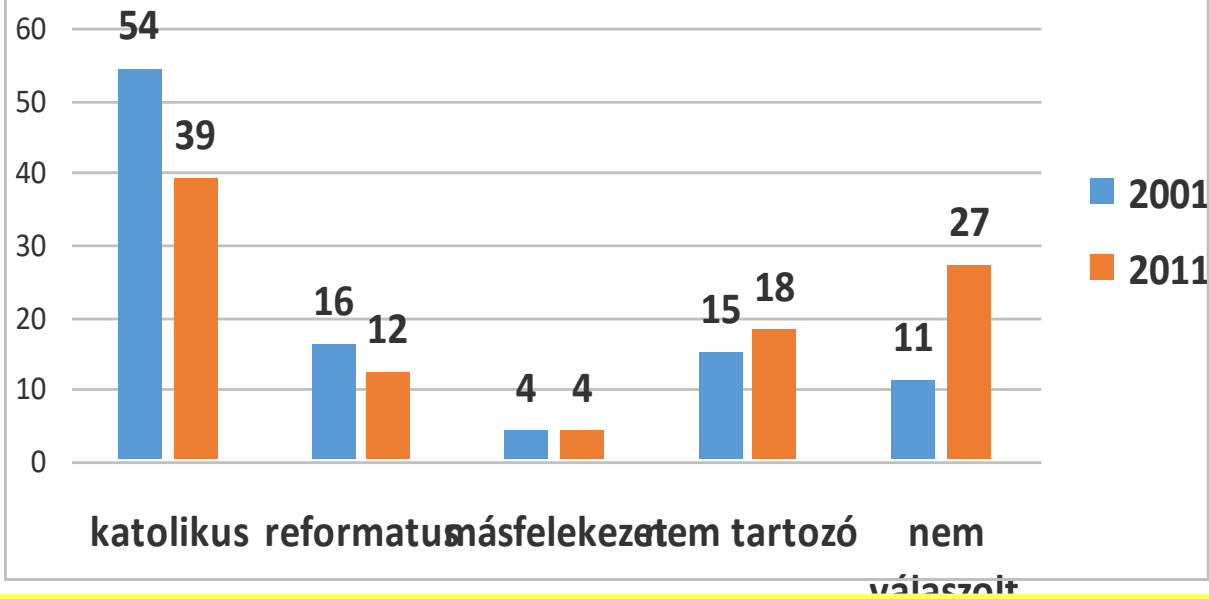
6,5% - 555 507 nemzetiség

315 ezer cigány

1827 települési kisebbségi önkormányzat

13 országos kisebbségi önkormányzat

Vallási felekezethez tartozók %

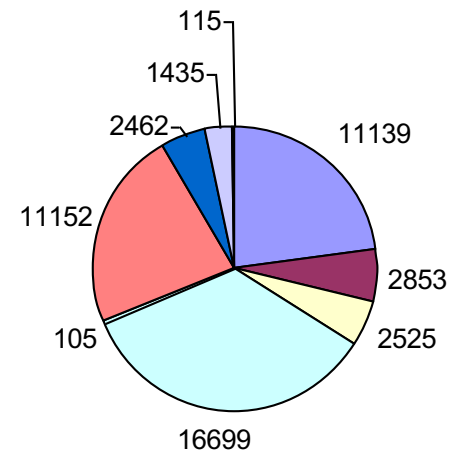

Mo-n tartozkodó külföldi
 -47% Bp-n él
 -36% városban
 -17% községben

-286 vallás
 -150-ben 100 fő alatt

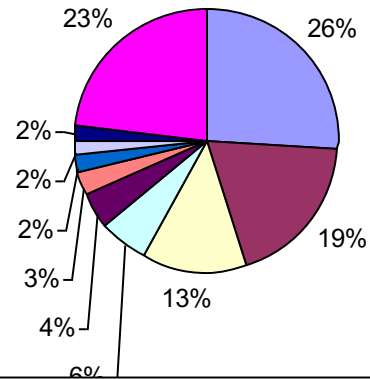
2018

Bevándorló Mo-ra földrész szerint

■ EU ■ Románia ■ Nemetország ■ Ukrajna ■ Szerbia ■ Ázsia ■ Amerika ■ Afrika ■ Auszt+Oceania

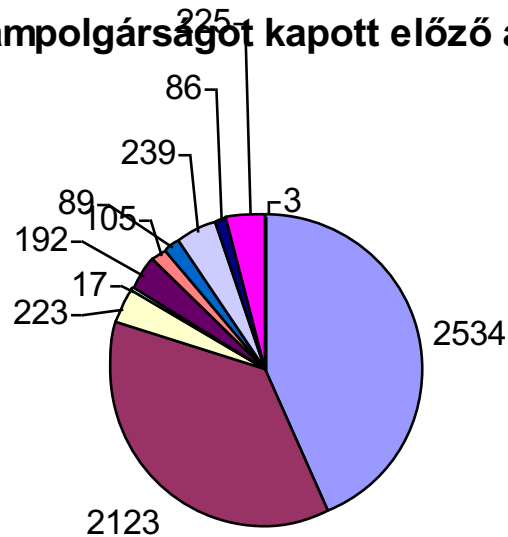
Magyarországon tartózkodó külföldi állampogárság szerint

2016. 01. 01.

EU 15 Románia Kína Szlovákia Ukrajna Russia Vietnam Szerbia USA Egyéb

Magyar állampolgárságot kapott előző állmp szerint

2018

EU Románia Szlovákia Horvátország Ukrajna Szerbia
 Russia Ázsia Amerika Afrika Auszt+Oceania

Pályázat

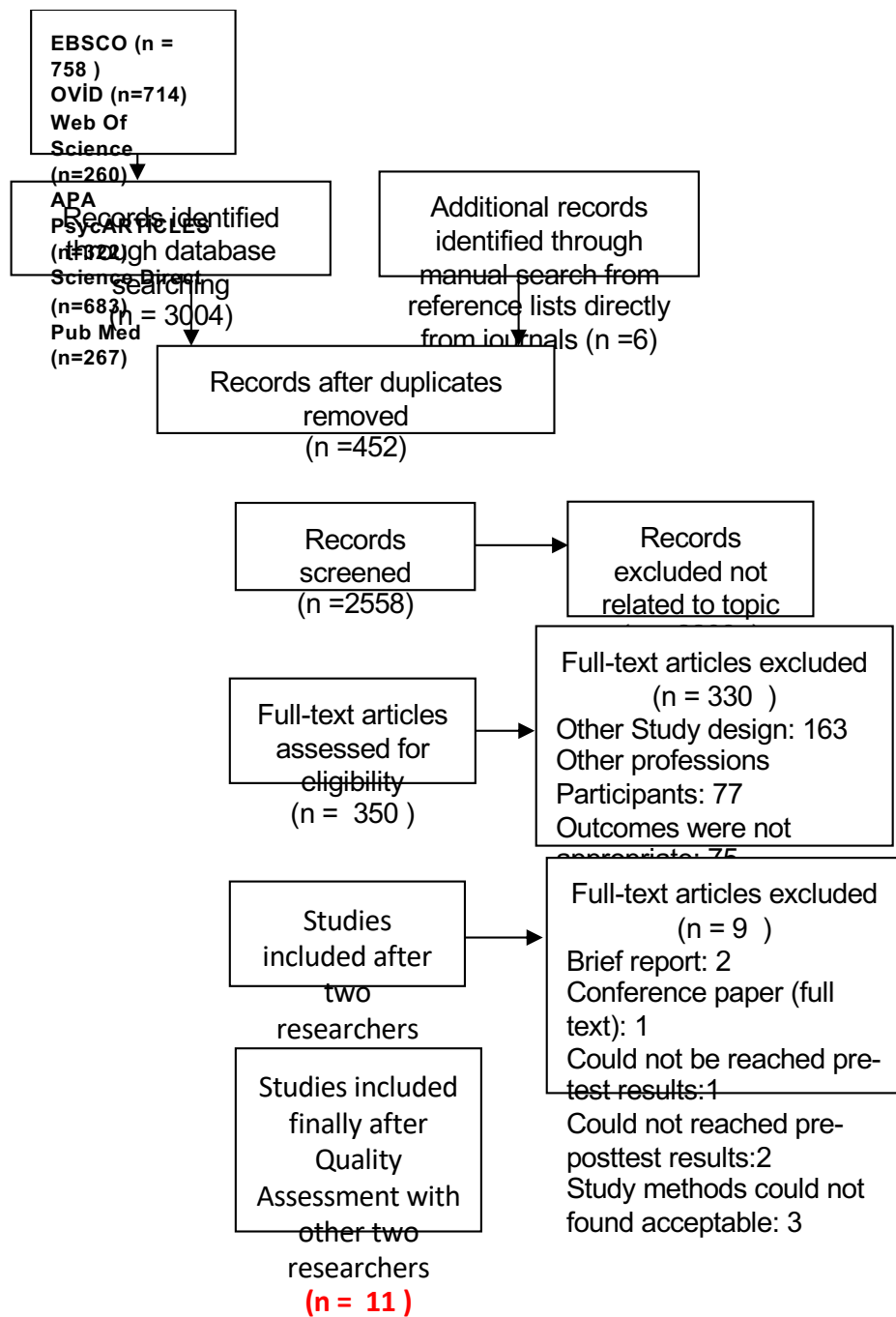
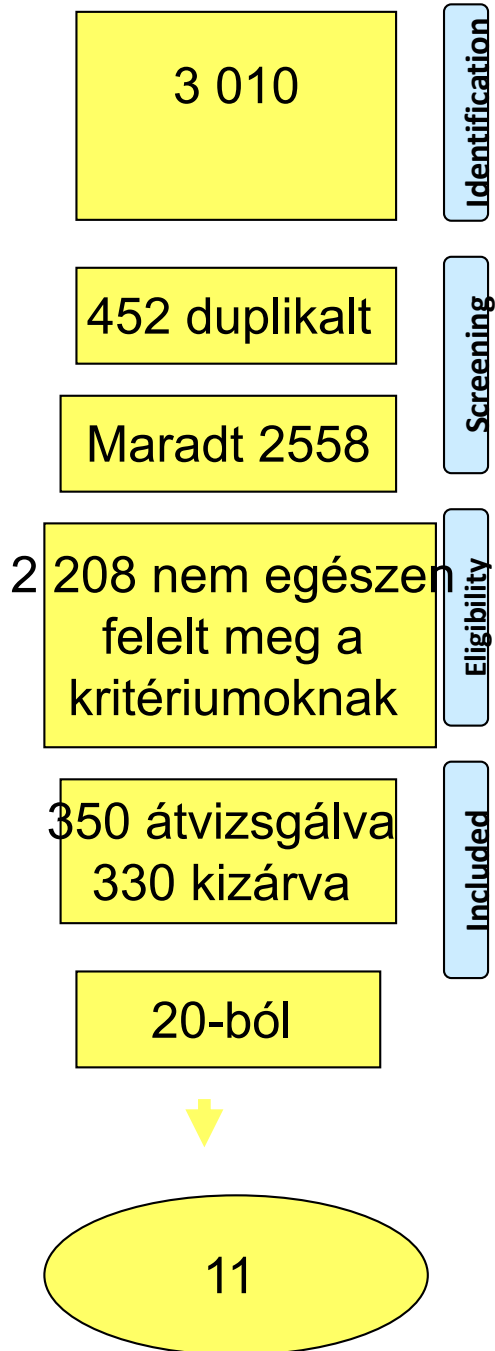
- **A hatékonyabb transzkulturális ápolási készségek fejlesztése az ápolóképzésben**
- **Curriculumok összehasonlítása azonos szempontokkal 7 egyetem**

- Partnerek:
- - Hasan Kalyoncu University, Gaziantep (Törökország)
- - Giresun University, Giresun (Törökország)
- - Gaziantep Provincial Directorate of Health, Gaziantep (Törökország)
- - University of South Bohemia, Ceske Budejovice (Csehország)
- - University of Debrecen
- - University of Primorska, Izola (Szlovénia)
- - Universitat Autònoma de Barcelona, Barcelona (Spanyolország)
- - Erasmus Hogeschool, Brüsszel (Belgium)

PRISMA Study Flow Diagram

- Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses (PRISMA)
- Szisztematikus felülvizsgálat / áttekintés
- A PRISMA bizonyítékokon alapuló minimális elemkészlet a szisztematikus felülvizsgálatok és metaanalízisek jelentésére. A PRISMA a randomizált kísérleteket értékelő felülvizsgálatok jelentésére összpontosít, de felhasználható más típusú kutatások, különösen a beavatkozások értékelésének szisztematikus áttekintéseinek jelentéseként is.

- A jó minőségű szisztematikus irodalmi áttekintés:
 - – igyekszik felkutatni az összes publikált és nem publikált evidenciát;
 - – megválogatja a benne fellelhető tanulmányokat (nem azok eredménye, hanem módszertani megfelelősége és a vizsgált kimeneteli mutató alapján, így próbálva csökkenteni az elfogultságból adódó hibákat);
 - – minden tanulmánynak ellenőrzi a minőségét;
 - – elfogulatlan módon veti össze a különböző kutatási eredményeket;
 - – kiegyensúlyozott, tárgyilagos módon tárja elének az eredményeket, alaposan megfontolva a tényekben rejlő esetleges hiányosságokat;
 - – készítésének minden lépése az előre meghatározott protokollnak megfelelően történik.

Első kutatási stratégia a Web of Science-ben

- Key Words: “Transcultural Nursing”, AND “Education”, OR “Curriculum”, OR “Course”, “Effectiveness”, AND “Cultural competence”, OR “Knowledge”, OR “Skills”, OR “Attitude”, AND “Nursing Students”
 - “Transcultural Nursing” and “Education”
 - “Transcultural Nursing” and “Curriculum”
 - “Transcultural Nursing” and “Course” and “Effectiveness”
 - “Transcultural Nursing” and “Cultural Competence”
 - “Transcultural Nursing” and “Knowledge” and “Skills” and “Attitude”
 - “Transcultural Nursing” and “Nursing Students”
-
- Databases: All Databases
-
- Document Types: Research Articles
-
- Time Span: Custom year range 2010 to 2020
-
- Language: English
-
- Filter Results by: Open Access, Free Full Text from Publisher, Free Published Repository

	tudatosság	ismeret	ápolói készség	találkozás	vágy
Szerzők, (év)	CULTURAL AWERNESS	CULTURAL KNOWLEDGE	TRANSCULT URAL NURSING SKILLS	CULTURAL ENCOUNTER	CULTURAL DESIRE
Allen et al., 2013 Aust	X	X	X	X	-
Amerson, 2010 USA	X	X	X	-	-
Grossman et al. 2012 USA	X	-	X	-	-
Halter et al. 2015 USA	X	-	X	-	-
Jeffreys and Dogan 2012 U	X	-	X	-	-
Wolfe Kohlbry P., 2016 U	X	X	X	X	X
Hwey-Fang et al., 2019	X	X	X	-	-
Muir-Cochrane et al., 2018	-	-	-	-	-
Noble et al., 2014 Israel	X	X	X	X	X
Ozkara San (2018) USA	X	X	X	X	X
Richards & Doorenbos (2016) USA	X	X	X	X	X
	10	7	10	5	4

Elemzés módszerei

- Résztvevők létszáma
- Vizsgálat típusa
- Elméleti háttér
- Oktatási módszer
- Utólagos eszközök
- A képzés hossza / időtartama
- Elő-teszt átlag
- Utó-teszt átlag

Megbeszélés

- 11 BSc ápolói program került vizsgálatra
- Kötelező & választható kurzusok
- A népesség migrációját tekintve ha választható – nem elégséges.
- Ha a hallgató tanulmányai során nem választotta, csökken esélye van a kulturálisan kompetens ellátáshoz szükséges ismeretek és készségek gyakorlására

- XXI. században az egyetemek feladata felkészíteni a hallgatókat az Ápolói Etika és Eskü szerint a feladat ellátására.
- **Különbség:** a kulturális kompetenciák elsajátítását célzó program időtartama és terjedelme tekintetében
- Az eredmények azt mutatják, hogy a program hosszabb időtartama több időt biztosít a különböző tanítási módszerek integrálására.
- A vizsgált tanulmányokban gyakran alkalmazott módszerek a modelhelyzeteket, a szerepjátékokat vagy a reflektív visszajelzéseket tartalmazó speciális forgatókönyveket tartalmazzák.

- Az említett módszerek kombinációi lehetővé teszik a kulturális kompetenciák képzését, fejlesztését és igazolását a gyermekek és felnőttek gyakorlati gondozásában.
- Richards és Doorenbos (2016) kiemelik egy három hetes külföldi tanfolyam hozzájárulását az egészségügyi hallgatók számára a készségek kifejlesztésében.
- Az ilyen tanfolyamok hozzájárulnak a kulturális kompetenciákkal kapcsolatos tudatosság növeléséhez a klinikai gyakorlatban.
- Amerson (2010) és Wolfe Kohlbray (2016) leírják a kulturális kompetenciák növeléséhez való hozzájárulását a nemzetközi közösségekben élő emberekkel való kapcsolattartás jelentőségének.
- Jól tudjuk, hogy a külföldi gyakorlat kihívást jelent a hallgató számára, de a hallgató szélesebb ismeretekkel és tapasztalatokkal rendelkezik a valós életben, a különböző kulturális környezetben.

- Az oktatás hatásainak értékeléséhez elemzett tanulmányok szerzői szabványosított eszközöket használnak.
- Az esetek felében a Transzkulturális Önhatékonyság eszközt (TSET Transcultural Self-efficacy Tool) választották;
- 83 nyilatkozatelemet tartalmaz, kiegészítve egy tízfokozatú skálával az egyetértés szintjének kifejezésére.

- Rögzíti azoknak a **kognitív, gyakorlati** és **affektív** területeknek az értékelését, amelyek a különböző kultúrákkal szembeni attitűdben és viselkedésben mutatkoznak meg.
- A hallgatókat minden esetben a program kezdete előtt és befejezése után tesztelték.

- Öt tanulmány készítői különböző szabványosított eszközöket alkalmaztak az attitűdök, empátia, ismeretek, készségek és kulturális vágy értékelésére.

Next steps

- Kérdőív kifejlesztés 53 item, minimum pont 53, max pont 265
- 6 hallgató részvétele IC 6 ország, curriculum megvalósítás
- Pre-test
- Post-test

- Támogatott a projekt: Erasmus+ Program of the European Union (Project no: 2019-1-TR01-KA203-076879) Better & Effective Nursing Education For Improving Transcultural nursing Skills (BENEFITS).

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

